

**Protokół z obrad Zjazdu
Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich
6–7 czerwca 2024 r.**

Organizator: Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej
Miejsce obrad: aula AMF Wydziału Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów
Politechniki Częstochowskiej

6 czerwca 2024 r.

Sesja I

- Powitanie uczestników i gości Zjazdu:

prof. dr hab. inż. Jerzy Wystocki, prorektor ds. nauki Politechniki Częstochowskiej,
dr hab. Dagmara Bubel, dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej

- Otwarcie obrad:

Danuta Szewczyk-Kłós, przewodnicząca RW KDBASP

- Wystąpienia gości:

prof. dr hab. Marek Niezgódka, przedstawiciel KRASP
dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej

- Powołanie protokolanta (głosowanie)

- Sprawozdanie Rady Wykonawczej za rok 2023/2024,

- Sprawozdanie Rady Wykonawczej z kadencji 2021–2024

- Powitanie nowych dyrektorów

- Dyskusja, zatwierdzenie sprawozdania

- Wystąpienia:

Paulina Milewska, Mateusz Kalista, Elsevier

dr inż. Adam Lenic, dyrektor Biblioteki Politechniki Łódzkiej

- Wystąpienie sponsora: firma IBUK Libra

Sesja II

- Wystąpienia gości:

dr hab. inż. Jarosław Protasiewicz, dyrektor Ośrodka Przetwarzania Informacji – PIB

Krzysztof Cieślowski, kierownik projektu Ludzie Nauki – OPI PIB

dr Przemysław Wewiór, Ośrodek Przetwarzania Informacji – OPI PBN

- Zamknięcie pierwszego dnia obrad:

Danuta Szewczyk-Kłós, przewodnicząca RW KDBASP

- Niespodzianka gospodarza wydarzenia:

Pokaz kolekcji projektantki odzieży Wioletty Podsiadlik inspirowany książką ze zbiorów
Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej

7 czerwca 2024 r.

Sesja III

- Wystąpienie gościa:

dr hab. Maciej Gdula, wiceminister, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- Panel dyskusyjny – Otwarte Dane Badawcze:

Wprowadzenie do tematyki panelu:

Jakub Szprot, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania, Uniwersytet Warszawski

Uczestnicy dyskusji:

Witold Kozakiewicz, Centrum Informacyjno-Biblioteczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

dr inż. Jakub Koperwas, Sages

Zbigniew Ruszczyk, Uniwersytet Gdański

dr Jakub Rusakow, Gdański Uniwersytet Medyczny

Piotr Szefliński, LODMAN – Miejska Sieć Komputerowa w Łodzi

Sesja IV

- Wybory do Rady Wykonawczej na kadencję 2024–2028

- Ogłoszenie wyniku wyborów

- Zmiany w prawie autorskim:

Maria Drabczyk, Centrum Cyfrowe

- Wystąpienie sponsora: firma Arfido

- Wystąpienia gości:

Andrzej Chrzanowski, przewodniczący Komisji ds. Wydawnictw Naukowych KRASP oraz Sekcji Wydawnictw Akademickich i Naukowych Polskiej Izby Książki

dr Barbara Budyńska, przewodnicząca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

- Sprawy bieżące i formalne KDBASP:

Sprawy zgłaszane przez uczestników Zjazdu, dyskusja,

Podsumowanie Zjazdu, podziękowania,

Przekazanie prowadzenia Zjazdu nowo powołanej RW

Zaproszenie na Zjazd w 2025 roku

Zamknięcie obrad

6 czerwca 2024 r.

Sesja I

Spotkanie w pierwszym dniu Zjazdu miało miejsce w auli AMF Wydziału Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów Politechniki Częstochowskiej. Uczestnicy, goście i sponsorzy zostali powitani przez prof. dr. hab. inż. Jerzego Wysockiego, prorektora ds. nauki Politechniki Częstochowskiej, w imieniu JM Rektora Politechniki Częstochowskiej, prof. dr. hab. inż. Norberta Sczygiola. W słowach wstępu wspominał on o wyborach nowych władz na Politechnice Częstochowskiej oraz o zadaniach i roli bibliotek akademickich w zmieniającej się rzeczywistości.

Jako druga głos zabrała dr hab. Dagmara Bubel, dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej, dziękując gospodarzowi miejsca, dziekanowi Wydziału Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów Politechniki Częstochowskiej prof. dr. hab. inż. Sebastianowi Mrozowi, za umożliwienie obrad w tej przestrzeni.

Następnie Danuta Szewczyk-Kłós przewodnicząca RW KDBASP przedstawiała i powitała gości Zjazdu: prof. dr. hab. Marka Niezgódkę – przedstawiciela KRASP, dr. Tomasza Makowskiego – dyrektora Biblioteki Narodowej, przedstawicieli Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego – dr. hab. inż. Jarosława Protasiewicza, dyrektora OPI PIB, Krzysztofa Cieślakowskiego kierownika projektu Ludzie Nauki – OPI PIB, oraz dr. Przemysława Wewióra; wspomniani zostali również przedstawiciele sponsorów – IBUK Libra, Arfido i EBSCO. Na dzień 7 czerwca została zapowiedziana wizyta wiceministra dr. hab. Macieja Gduli z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kolejnym punktem programu było wystąpienie przewodniczącej RW KDBASP Danuty Szewczyk-Kłós, dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego, która przeczytała list od Dariusza Wieczorka, ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w którym podkreślona została działalność i aktywność KDBASP, znalazły się tam również zachęta do pogłębiania relacji i życzenia dalszego rozwoju. W dalszej części wystąpienia wspomniani zostali ci, którzy odeszli w ostatnim czasie – Violetta Perzyńska, dyrektor Biblioteki Głównej AWF w Warszawie, oraz Tomasz Winiarski, dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Wystąpienia gości rozpoczął prof. dr hab. Marek Niezgódka, przedstawiciel KRASP, który mówił o rozwoju standardów recenzowania i opiniowania, zapowiedział transformację systemu ocen naukowych i rewolucję technologiczną z udziałem sztucznej inteligencji, co doprowadzi do zmian systemowych, w których biblioteki mogą odegrać znaczącą rolę.

Drugim z gości był dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej, który zapowiedział, iż do końca roku zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek Alma i wyszukiwarka Primo będą wdrożone w 800 bibliotekach. Wskazał na wykorzystanie sztucznej inteligencji w katalogowaniu (obecnie w fazie testów), a kończąc wystąpienie, zadał pytanie: trwanie czy modernizacja? Oczywiście modernizacja to jedyna szansa dla bibliotek, idąca w parze z upowszechnianiem wyników badań, danych badawczych i publikacji.

Następnie powołano protokolanta. Przewodnicząca RW zaproponowała dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku Agnieszka Janucik, której kandydaturę przyjęto jednogłośnie.

W kolejnym punkcie programu zaprezentowano sprawozdanie Rady Wykonawczej za rok 2023/2024 oraz sprawozdanie Rady Wykonawczej z kadencji 2021–2024, które zostało wcześniej rozesłane do członków KDBASP. Po omówieniu wszystkich punktów sprawozdania zostało ono przyjęte jednogłośnie.

Następnie zostali przedstawieni i powitani nowi dyrektorzy, w kolejnych słowach zawarto podziękowania za dotychczasową pracę dyrektorowi Biblioteki Uniwersytetu w Gdańsku Romanowi Tabiszowi.

Przedstawiciele firmy Elsevier Polska poruszyli temat Wirtualnej Biblioteki Nauki i współpracy firmy ze środowiskiem, omawiając działania na poziomie zarówno krajowym, jak i instytucjonalnym.

W kolejnej części sesji I zostały przedstawione wyniki ankiety płacowej, które przygotował dr inż. Adam Lenic, dyrektor Biblioteki Politechniki Łódzkiej. Z uwagi na duże zainteresowanie tematem i dodatkowe pytania uczestników konferencji padła zapowiedź przeprowadzenia kolejnej ankiety płacowej jesienią 2024 roku.

Sesję pierwszą zakończyło wystąpienie sponsora – firmy IBUK Libra.

Sesja II

Kolejną sesję rozpoczął dr hab. inż. Jarosław Protasiewicz, dyrektor Ośrodka Przetwarzania Informacji – PIB, prezentując portfolio naukowe prowadzonego przez siebie instytutu. Portal Ludzie Nauki zaprezentował Krzysztof Cieślowski, kierownik projektu OPI PIB, zaś dr Przemysław Wewiór opowiedział o rozszerzonym profilu instytucji i planowanych zmianach w PBN.

Pierwszy dzień Zjazdu zakończył pokaz kolekcji odzieży Wioletty Podsiadlik zatytułowany „ProLibraries”. Inspiracją do powstania kolekcji były zbiory i wyposażenie Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej.

7 czerwca 2024

Sesja III

Drugi dzień obrad rozpoczął się od wystąpienia gościa – dr. hab. Macieja Gduli, wiceministra z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, który podziękował za wkład włożony w pracę ważną dla systemu nauki. Zapowiedział zmianę modelu oceny jakości działalności naukowej i nowelizację ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, wspomniał o pracach nad wzmocnieniem roli podręczników akademickich i wspieraniu dostępu do wiedzy poprzez wolny dostęp. Zakończeniem wystąpienia ministra była dyskusja dotycząca: dodatkowych punktów

przy ewaluacji za otwarte publikowanie i dostęp do danych badawczych, finansowania NUKAT oraz masowego publikowania w MDPI. Dyskusję zakończył temat subiektywności oceny III kryterium przy ostatniej ewaluacji.

Kolejnym punktem był panel dyskusyjny – Otwarte Dane Badawcze. Wprowadzenie do tematyki zrobił Jakub Szprot z Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Uniwersytetu Warszawskiego, który przedstawił regulacje prawne i perspektywy na przyszłość. Następnie odbyła się debata, którą prowadził Witold Kozakiewicz, dyrektor Centrum Informacyjno-Bibliotecznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, stwierdzając, że obecnie temat otwartych danych badawczych dość mocno dotyczy bibliotek. Zapytał swoich słuchaczy, na co warto zwrócić uwagę, a także o możliwości i zagrożenia w tym zakresie. Pierwszy wypowiedział się Zbigniew Ruszczyk z Uniwersytetu w Gdańsku, mówiąc o bezpieczeństwie danych i Krajowej Sieci Data Steward; dr inż. Jakub Koperwas z Sages zaproponował stworzenie wspólnego centrum danych badawczych, temat poparł Piotr Szefliński z LODMAN – Miejskiej Sieci Komputerowej w Łodzi, mówiąc o bezpieczeństwie przechowywania plików z koniecznością stworzenia odpowiedniej infrastruktury – Krajowego Magazynu Danych. Padło również zapewnienie o dalszej współpracy RepOD z bibliotekami i możliwości stworzenia kolekcji instytucjonalnej oraz kontynuowania rozwoju kompetencji, a także o kolejnej edycji szkoleń z otwierania danych badawczych. Dr Jakub Rusakow z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego przypomniał o roku 2026, w którym wszystkie dane mają być udostępniane. Zakończeniem debaty była konkluzja, iż przed bibliotekami jest mnóstwo pracy w tym zakresie.

Sesja IV

Kolejna część konferencji to wybory, osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie głosowania, wybraną jednogłośnie, był dr Stanisław Skórka, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej. Następnie wybrano Komisję Skrutacyjną, w skład której weszli:

1. Adam Lenic,
2. Małgorzata Świrad,
3. Katarzyna Weinper.

Prowadzący przedstawił procedurę wyborczą, następnie dokonano wyboru nowej Rady na kadencję 2024–2028. Na sali było 57 uczestników uprawnionych do głosowania (należało uzyskać 29 głosów). Kandydatów z sali zostało zgłoszonych ośmioro:

1. Danuta Szewczyk-Kłós – Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego,
2. Renata Frączek – Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej w Gliwicach,
3. Krzysztof Nierzwicki – Biblioteka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu,
4. Remigiusz Sapa – Biblioteka Jagiellońska, Uniwersytet Jagielloński,
5. Urszula Cieraszevska – Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie,
6. Witold Kozakiewicz – Centrum Informacyjno-Biblioteczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi,
7. Małgorzata Dąbrowicz – Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu,
8. Joanna Potęga – Biblioteka Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Grzegorzewskiej w Warszawie.

Następnie odbyło się głosowanie i członkowie Komisji Skrutacyjnej zebrali karty do głosowania.

W oczekiwaniu na wyniki głosowania Maria Drabczyk z Centrum Cyfrowego przedstawiła zmiany w prawie autorskim zgodnie z dyrektywą 2019/790 mówiącą o transgraniczności działalności naukowej, gdzie Polska jako jedyny kraj jest na etapie jej wdrażania.

Kolejnym punktem było ogłoszenie przez Komisję Skrutacyjną wyników głosowania, które przedstawił zgromadzonym dr Stanisław Skórka. Oddano 56 głosów, wszystkie były ważne. Wyniki głosowania przedstawiały się następująco:

1. Urszula Cieraszevska – 48,
2. Małgorzata Dąbrowicz – 50,
3. Renata Frączek – 51,
4. Witold Kozakiewicz – 56,
5. Krzysztof Nierzwicki – 48,
6. Joanna Potęga – 48,
7. Remigiusz Sapa – 55,
8. Danuta Szewczyk-Kłos – 50.

W oczekiwaniu na przedstawienie nowej Rady odbyło się wystąpienie sponsora – firmy Arfido, zaprezentowany został film z ofertą produktową.

Następnie nowa RW zaprezentowała swój skład na kadencję 2024–2028:

1. Danuta Szewczyk-Kłos – przewodnicząca,
2. Witold Kozakiewicz – zastępca przewodniczącej,
3. Urszula Cieraszevska – sekretarz,

oraz członkowie:

4. Małgorzata Dąbrowicz,
5. Krzysztof Nierzwicki,
6. Joanna Potęga,
7. Renata Frączek,
8. Remigiusz Sapa.

Przedostatnim punktem było wystąpienie Andrzeja Chrzanowskiego, przewodniczącego Komisji ds. Wydawnictw Naukowych KRASP oraz Sekcji Wydawnictw Akademickich i Naukowych Polskiej Izby Książki, który zdał relację z działalności i wykazał chęć dalszej współpracy z bibliotekami. Również dr Barbara Budyńska, przewodnicząca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, nawiązała do współpracy i przedstawiła aktualną ofertę konkursową SBP.

Ostatnim elementem konferencji były rekomendacje dla nowej Rady i prace na przyszłość w zakresie: opracowania planu ewakuacyjnego zbiorów (doświadczenia z Ukrainy), statusu pracowników bibliotek akademickich, współpracy z OPI, ICM w zakresie dostępu do WBN oraz specjalistycznych baz w trybie zakupu konsorcyjnego.

Padła propozycja zawiązania konsorcjum bibliotek uczelni technicznych, którego koordynatorem została Renata Frączek z Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Na zakończenie przewodnicząca RW podziękowała uczestnikom za udział w Zjeździe oraz dr. Jędrzejowi Leśniewskiemu zastępcy przewodniczącej RW za pracę na rzecz KDBSP w kończącej się kadencji RW 2021-2024, organizatorom za przygotowanie wydarzenia i sponsorom za jego współfinansowanie. Zapowiedziała kolejny Zjazd w Opolu w 2025 roku. Na tym zamknięto obrady XXVII Zjazdu KDBASP.

Protokołowała Agnieszka Janucik